

HOTĂRÂREA CURȚII (A DOUA CAMERĂ)
DIN 6 MAI 1982¹

Firma Wilhelm Fromme
împotriva
Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung
(Cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare
formulată de Verwaltungsgericht din Frankfurt am Main)

„Prime de denaturare plătite necuvenit— dobânzi moratorii”

Cauza 54/81

În Cauza 54/81,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Verwaltungsgericht din Frankfurt am Main pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

FIRMA WILHELM FROMME, din Salzgitter,

și

BUNDESANSTALT FÜR LANDWIRTSCHAFTLICHE MARKTORDNUNG, din Frankfurt am Main,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea anumitor dispoziții ale tratatului și a anumitor principii de drept comunitar, pentru a-i permite instanței naționale să se pronunțe cu privire la compatibilitatea cu aceste dispoziții și principii de la articolul 11 alineatul (1) din Hotărârea ministrului federal al alimentației, agriculturii și pădurilor din 8 august 1968 privind prima de denaturare pentru cereale (Bundesanzeiger nr. 148 din 10.8.1968, p. 1),

CURTEA (a doua cameră),

constituită din O. Due, președinte de cameră, A. Chloros și F. Grévisse, judecători,

avocat general: P. VerLoren van Themaat

grefier: H. A. Rühl, administrator principal

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin ordonanța din 5 februarie 1981, primită la Curte la 11 martie 1981, Verwaltungsgericht Frankfurt am Main a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, trei întrebări preliminare referitoare la interpretarea diverselor dispoziții ale tratatului, a anumitor principii de

---

¹Limba de procedură: germana.

drept comunitar, precum și a articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 729/70 al Consiliului din 21 aprilie 1970 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 94, p. 13), pentru a-i permite acestei instanțe să se pronunțe cu privire la compatibilitatea acestor dispoziții și principii cu articolul 11 alineatul (1) din Hotărârea ministrului federal german al alimentației, agriculturii și pădurilor din 8 august 1968 privind prima de denaturare pentru cereale (Bundesanzeiger nr. 148 din 10.8.1968), modificată prin Hotărârea din 14 februarie 1973 privind adaptarea normelor în materie de dobânzi prevăzute de regulamentele de aplicare a organizărilor comune ale piețelor (Bundesanzeiger nr. 34 din 17.2.1973), care prevăd perceperea de dobânzi, în beneficiul bugetului federal, cu privire la primele de denaturare plătite necuvenit.

2 Aceste întrebări sunt adresate în cadrul unui litigiu între un distribuitor de produse agricole german, întreprinderea Wilhelm Fromme și Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung (Oficiul federal pentru organizarea piețelor agricole — denumit în continuare BALM), care a solicitat celei dintâi rambursarea primelor pentru denaturarea grâului comun, prevăzute de Regulamentul nr. 172/67 al Consiliului din 27 iunie 1967 privind normele generale care reglementează denaturarea grâului și a secarei panificabile (JO, p. 2602), în legătură cu care se constată că au fost plătite necuvenit. Prin decizii separate, BALM a cerut întreprinderii Fromme, în temeiul hotărârilor menționate anterior, dobânzi calculate începând cu data plății primei până la data rambursării, la un curs mai mare cu 3 % decât rata de scont a Băncii Federale a Germaniei și, în orice caz, egală cu cel puțin 6,5 %. După respingerea reclamației sale, întreprinderea a introdus o acțiune înaintea Verwaltungsgencht împotriva acestor din urmă decizii.

3 Întrebările adresate de către această instanță sunt redactate după cum urmează:

“1. Este compatibil cu Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene faptul că Republica Federală Germania percepe, pentru primele de denaturare plătite necuvenit, dobânzi calculate începând cu data plății la un curs mai mare cu 3 % decât rata de scont aplicată în acel moment de Banca Federală a Germaniei și, în orice caz, egală cu cel puțin 6,5 %, fără a fi autorizată în acest sens printr-o normă de drept comunitar?”

2. În cazul în care răspunsul este negativ:

Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 729/70 al Consiliului din 21 aprilie 1970 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 94 din 28.4.1970, p. 13) împuternicește Republica Federală să perceapă dobânzi astfel cum sunt cele menționate la întrebarea 1?

3. În cazul în care răspunsul este negativ:

Există o altă dispoziție sau principiu general de drept comunitar din care să rezulte o astfel de autorizare?”

4 Pentru a răspunde la aceste întrebări, care este indicat să fie tratate împreună, este necesar să se amintească faptul că, cu toate că regretă inegalitățile de tratament pe care o astfel de soluție le poate implica între operatorii economici ai diferitelor state membre, Curtea s-a pronunțat în mod constant că litigiile referitoare la recuperarea sumelor plătite necuvenit, în temeiul dreptului comunitar, trebuie soluționate de instanțele naționale în temeiul legislației lor naționale, în măsura în care dreptul comunitar nu a prevăzut dispoziții în acest sens. În special, este de competența autorităților naționale să reglementeze toate problemele auxiliare referitoare la această recuperare, cum ar fi plata dobânzilor.

5 Astfel, articolul 8 din Regulamentul nr. 729/70, prin prevederea că statele membre adoptă, în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative naționale, măsurile necesare pentru recuperarea sumelor pierdute ca urmare a neregulilor sau a neglijențelor, nu face decât să confirme în mod expres o obligație care le revine deja statelor membre în temeiul principiului de cooperare enunțat la articolul 5 din tratat.

6 Cu toate acestea, în jurisprudența menționată anterior, Curtea a impus limite atât în ceea ce privește trimiterea explicită la legislațiile naționale care este prevăzută la articolul 8 al Regulamentului nr. 729/70, cât și în ceea ce privește trimiterea implicită, a cărei necesitate a fost recunoscută în absența unei reglementări comunitare. Astfel, aplicarea legislației naționale nu trebuie să aducă atingere sferei de aplicare și nici eficacității dreptului comunitar făcând astfel încât recuperarea sumelor plătite necuvenit să fie practic imposibilă. Aceasta nu trebuie nici să supună recuperarea în cauză unor condiții sau unor modalități mai puțin favorabile decât cele care se aplică procedurilor similare de natură pur internă și autoritățile naționale trebuie să acționeze, în această privință, cu aceeași grijă pe care o manifestă atunci când pun în aplicare legislațiile naționale corespunzătoare, astfel încât să nu aducă atingere eficacității dreptului comunitar.

7 Curtea, prin impunerea acestor limite acțiunii, a hotărât, în ceea ce privește raporturile cu procedurile menite să soluționeze litigii de același tip, însă pur naționale, că aplicarea legislației naționale în temeiul acțiunii trebuie să se facă în mod nediscriminatoriu în raport cu aceste proceduri. Norma de nediscriminare astfel enunțată implică de asemenea faptul că obligațiile impuse de legislația națională întreprinderilor cărora li s-au acordat necuvenit avantaje financiare bazate pe dreptul comunitar nu trebuie să fie mai stricte decât cele impuse întreprinderilor care au primit în mod necuvenit avantaje similare bazate pe legislația națională, presupunând, cu toate acestea, că cele două grupe de beneficiari se găsesc în situații comparabile și că, prin urmare, un tratament diferit nu se poate justifica în mod obiectiv.

8 Întrucât, în etapa actuală de evoluție, dreptul comunitar nu cuprinde nicio normă referitoare la modalitățile de recuperare a primelor de denaturare plătite necuvenit, în special cu privire la problema dacă este necesar să se perceapă dobânzi cu ocazia unei astfel de recuperări, din cele arătate anterior rezultă că, în limitele indicate mai sus, este compatibil cu dreptul comunitar ca un stat membru să perceapă, în temeiul legislației sale interne, dobânzi care, în absența unor norme care prevăd vărsarea acestora către fonduri comunitare, se adaugă propriului său buget.

9 Chiar dacă perceperea unor dobânzi, astfel cum sunt cele descrise de Verwaltungsgericht, nu poate fi considerată ca aducând atingere nici sferei de aplicare și nici eficacității dreptului comunitar, este posibil să fie necesară examinarea de către instanța națională, după caz, a problemei dacă o astfel de percepere este conformă cu norma de nediscriminare enunțată anterior.

10 Prin urmare, este necesar să se răspundă întrebărilor preliminare că, în stadiul actual al dreptului comunitar, este compatibil cu acest drept ca un stat membru să perceapă, în temeiul normelor din legislația sa națională, dobânzi la primele de denaturare comunitare plătite necuvenit, cu condiția ca aceste norme să nu conducă la o diferență de tratament nejustificată obiectiv între operatorii economici beneficiari ai acestor prime și cei care beneficiază, după caz, de avantaje similare cu caracter pur național.

Cu privire la cheltuielile de judecată

11 Cheltuielile efectuate de Guvernul Republicii Federale Germania și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări; întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (a doua cameră),

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Verwaltungsgericht Frankfurt am Main prin ordonanța din 5 februarie 1981, hotărăște:

În stadiul actual al dreptului comunitar, este compatibil cu acest drept ca un stat membru să perceapă, în temeiul normelor din legislația sa națională, dobânzi la primele de denaturare comunitare plătite necuvenit, cu condiția ca aceste norme să nu genereze o diferență de tratament nejustificată obiectiv între operatorii economici beneficiari ai acestor prime și cei care beneficiază, după caz, de avantaje similare cu caracter pur național.

Due

Chloros

Grévisse

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, la 6 mai 1982.

Pentru grefier
J. A. Pompe
Grefier adjunct

Președintele celei de-a doua camere
O. Due